

MARKET ACCESS
SEMINÁRE A RIEŠENIA

Výzvy Market Access 2023/1

Voľby, politici a pacienti v kontexte zdravotnej a liekovej politiky

office@market-access.sk

26. 04. 2023, Seminár s on-line prístupom cez ZOOM

PROGRAM

08.30 - 09.00

Prihlasovanie do systému ZOOM

09.00 – 09.50

Zmena paradigmy v medicíne: od tradičnej perspektívy „boja s chorobami“ k stratégii „obnovy zdravia“

Príspevok objasňuje rôzne prístupy v medicíne a rozoberá stratégie liečby pri chorobách a povahu medicínskych zákrokov. Prednáška poukazuje na dôležitý paradigmatický zlom, ktorý dokážeme identifikovať v rámci súčasnej medicíny – zatiaľ čo kedysi sa liečili chorí ľudia, dnes venujeme pozornosť zdravým, aby sme lekárskou starostlivosťou a rôznymi preventívnymi krokmi dokázali predísť vybranej chorobe. Prednáška pomôže hlbšie pochopiť snaženie ľudstva, ktoré sa vďaka napredujúcemu pokroku v medicíne približuje k ideálom zdravia. Zároveň odznieva myšlienka, že uvedené pokroky nie sú zďaleka posledné. Rýchly technologický rozvoj môže spôsobiť, že o rok budeme analyzovať úplne nové spôsoby komunikácie či stratégie zdravia v medicíne.

Ján Kyselovič, UK Bratislava

09.50 – 10.30

Inovatívne lieky v treťom tisícročí – právne a etické otázky

Diskusia o nákladoch na nové lieky a terapie bude v nasledujúcich rokoch jedna z najťažších v už tak ťažko skúšanom slovenskom zdravotníctve. Bude treba nájsť optimálnu cestu medzi pokrokom, ktorý ide ruka v ruku s nádejou pre pacientov, a samotným prežitím systému. Množstvo finančných zdrojov v systéme je v každom časovom bode dané. “Niečo” musí rozhodnúť o tom, ako budú tieto zdroje rozdelené. Aký kus koláča pôjde na onkologických pacientov a aký na cystickú fibrózu? To “niečo” sú pravidlá. Pravidlá toho, aké terapie a do akej miery budú platené z verejných zdrojov. Jedná sa však o veľmi ťažké rozhodovanie o zdraví a chorobe, živote a smrti. Zahalené nielen emóciami, ale

aj informačnou neistotou.

Katarína Fedorová, PF TRUNI, Trnava

10.30 – 11.10

Dostupnosť zdravotníckych dát pre sekundárny využití v kontextu politických zmien

Velká data představují hodnotu s celospolečenským potenciálem. Jejich využití je svázáno s ochranou osobních údajů a rovněž skýtá metodická úskalí pro správnou s interpretaci. Jejich sekundární využití je tak nesporně vyváženo riziky jak pro samotné pacienty, tak pro společnost, pokud by došlo k cílenému šíření nesprávných nebo falešných závěrů. V Česku a na Slovensku doposud panuje silně restriktivní politika ohledně poskytování těchto dat. Současně však existuje velké množství precedenčních případů poskytnutí a účelného využití bez zjevného rámce pravidel pro žadatele. Trendy v EU mezi které patří iniciativa EHDS a obecně benevolentnější přístup založený na principu vyváženého rizika a benefit však posouvají přístup k této problematice i našich zemích. Anonymizace data skýtá cestu, jak data poskytnout nejen žadatelům, ale i otevřít veřejnosti.

Aleš Tichopád, Vedoucí Czech HTA na FBMI ČVUT.

11.10– 11.40

Lieková politika v roku 2023 a ako ďalej

Čo sa nám podarilo a čo nás ešte čaká, aby sme stabilizovali zásobovanie liekmi a zlepšili dostupnosť inovatívnych technológií. Lieky na výnimku vs. Inovačný fond – aké sú perspektívy diskutovaných opatrení v liekovej politike. HTA na Slovensku a jej miesto v liekovej a zdravotnej politike štátu. Vieme už zapájať pacientov do rozhodovacích procesov? Politika MZSR v oblasti dostupnosti dát pre verejnosť.

Peter Polák, MZ SR, Bratislava

11.40– 12.10

Čo sme dosiahli počas predsedníctva Českej republiky EÚ v oblasti liekov

Komplexná analýza liekovej politiky a úhradovej legislatívy z pohľadu predsedníckej krajiny EÚ. Identifikovali sme správne slabé a silné

miesta súčasnej legislatívy a ktorým oblastiam treba venovať osobitnú pozornosť? Ako chceme zrýchliť vstup inovácií na trh Únie a zároveň nespôsobiť útek výrobcov z Európskej únie kvôli prísnejším pravidlám? Prečo sa pacienti v niektorých štátoch dostávajú k moderným liekom o mesiace až roky neskôr ako v štátoch iných? Je nutné ešte viac motivovať farmaceutický priemysel, aby svoj výskum zamerlal aj do tých oblastí medicíny, kde je návratnosť ním investovaných peňazí veľmi neistá? Akú úlohu v tom všetkom zohralo české predsedníctvo v Rade EÚ?

David Kolář, AIFP CZ, Praha

12.10 – 13.00

Obed

13.00 – 13.30

OHE analýza v oblasti diskontnej sadzby

Rozhodovanie o sprístupnení nového lieku pacientom by malo zahŕňať zváženie hodnoty intervencie. Lieky prinášajú náklady a účinky (t. j. zdravotné prínosy) od ich zavedenia, až pokiaľ sa neprestanú používať. Posúdenie celkovej hodnoty intervencie si preto vyžaduje, aby držitelia liekov a agentúry na hodnotenie zdravotníckych technológií (HTA) agregovali tieto súčasné a budúce výsledky. Ľudia sa vo všeobecnosti menej starajú o budúce výsledky, aj keď ide o účinky súvisiace so zdravím, takže v hodnotení ekonomiky zdravia sa budúce výsledky zvyčajne oceňujú menej ako súčasné. Rozsah, v akom sú súčasné výsledky oceňované viac ako budúce výsledky, predstavuje ročná diskontná sadzba. Ide o mieru, ktorou hodnota daného nákladu alebo prínosu súvisiaceho so zdravím časom klesá. Analýza OHE aktualizuje odhady spoločenskej diskontnej sadzby pre Slovenskú republiku, ktorá je základom pre stanovenie vhodnej diskontnej sadzby pre ekonomické hodnotenie v zdravotníctve.

Petra Szilágyiová, AIFP, Bratislava

13.30 – 14.00

Výsledky liekovej politiky v praxi – pohľad asociácie GENAS

Potenciál pre dosiahnutie úspor vo verejných zdrojoch rádo vo desiatkach miliónov eur ročne tu je, ak by sme na Slovensku viac využívali generiká a biosimilary. Tento potenciál potvrdzujú aj viaceré medzinárodné porovnania, v ktorých Slovensko síce patrí k štátom OECD a EÚ s nadpriemerným, avšak dlhodobo klesajúcim alebo stagnujúcim podielom spotreby generických liekov vo finančnom aj množstevnom vyjadrení. Podiel predaných biosimilárnych liekov síce stúpa, ale v medzinárodnom porovnaní zostáva podpriemerný.

Terézia Szádocka, GENAS, Bratislava

14.00 – 14.50

O výzvach roku 2023 pre zdravotníctvo a liekovú politiku.

Chaos vo financovaní, nedostatok zdravotníkov, najmä v niektorých špecializáciách v ambulanciách, kapitálová diera v nemocniciach, biedna elektronizácia a práca s dátami, príchod nových extrémne drahých liekov, optimalizácia siete nemocníc a tak ďalej. Mnoho problémov je až podozrivo podobných aj v oveľa bohatších štátoch. Zdravotné systémy trpia spoločným problémom roztvárania nožníc. Zmenou bude prechod od nákladného a nepríliš efektívneho „necieleného“ verejného zdravotníctva k „priorizujúcemu“ verejnému zdravotníctvu. To sa viac zameriava na závažné stavy, pracuje s pacientom individuálnejšie, ale zároveň od neho vyžaduje väčšiu mieru spolupráce. Končia sa roky bezbolestného rozpočtového míňania. S gigantickým deficitom a rastúcimi úrokmi na štátnom dlhu bude čoraz ťažšie „riešiť“ problémy obhadzovaním peniazmi. Ak premenu zdravotníctva smerom k priorizujúcemu nezačne robiť štát, začnú nám tu existovať zdravotníctva dve. Jedno nezávislé na štáte, moderné a efektívne – ale plne komerčné. Druhé síce bude solidárne, ale zároveň so stagnujúcou kvalitou a bariérami v podobe čakacích dôb. Bude pascou pre tých, ktorí nebudú vedieť využiť služby z komerčného sveta.

Martin Vlachynský, INESS

14.50– 15.40

Voľby sú pred dverami – vývoj v prieskumoch volebných preferencií do NR SR

Zadávatelia sa čoraz viac začínajú zaujímať o konkrétne témy, a nielen o tie všeobecné, ako sú politická preferencia či dôveryhodnosť a sympatia lídrov. Konečne sa začína prechádzať do konkrétneho zisťovania, čo ľudí zaujíma, čo je pre nich prioritou. Hovoríme o témach ako nezamestnanosť, podpora školstva, zdravotníctvo. Aj v nedávnych prieskumoch agentúry AKO u obyvateľstva suverénne viedlo ako kľúčový problém zdravotníctvo pred školstvom, zdražovaním, dôchodkami a platmi. Ktoré skupiny slovenských občanov, v ktorých regiónoch, resp. voliči ktorých politických strán uvádzajú zdravotníctvo ako najväčší problém? Vieme aspoň odhadnúť, ako sa bude zdravotníctvo vyvíjať po voľbách?

Václav Hřích, agentúra AKO

15.40– 16.30

Diskusia: voľby, politici a pacienti v kontexte zdravotnej a liekovej politiky

Pacientsky hlas, OZ

Ukončenie seminára

www.market-access.sk

office@market-access.sk